

Tegnsprogsmiljø og tegnsprogsarena

I Afdeling for Dansk Tegnsprog har vi modtaget et spørgsmål om hvorvidt der er forskel på betegnelserne *tegnsprogsmiljø* og *tegnsprogsarena*. Det satte vi os for at undersøge nærmere, og i denne klumme kan du læse hvad vi fandt frem til.

Tekst & foto: Elisabeth Holm Hansen & Janne Boye Niemelä, Afdeling for Dansk Tegnsprog

Begrebernes udbredelse i Danmark

Ved en søgning på betegnelsen *tegnsprogsmiljø* kan vi se at det er et begreb der har været brugt igennem mange år. *Tegnsprogsmiljø* bliver typisk brugt om steder eller sammenhænge hvor der tales tegnsprog, og hvor sproget har mulighed for at udfolde og udvikle sig.

Så vidt vi kan se, er *tegnsprogsarena* et nyere begreb i Danmark der er blevet introduceret blandt andet i forbindelse med en konference afholdt i 2022 om flersproglige arbejdspladser. Rapporten fra konferencen er tilsyneladende den eneste skriftlige kilde til begrebet brugt i Danmark. Men da tegnsprog ikke har et eget skriftsprog, kan vi ikke udelukke at begrebet har vundet større indpas i det talte tegnsprog.

Da der endnu ikke findes en entydig beskrivelse af de to begrebs betydning, kan det derfor være vanskeligt at påpege specifikke forskelle.

Hvad betyder miljø og arena?

I Den Danske Ordbog kan vi under opslaget *arena* se at det kan have flere betydninger. Udover den konkrete betydning, som fx i *tyrefægterarena*, kan ordet også bruges i en lidt mere overført betydning. Og én af disse er: "sted eller miljø hvor der foregår noget interessant eller vigtigt."

Ved opslag under *miljø* står der følgende: "personlige, sociale og samfundsmæssige sammenhænge som mennesker indgår i, og som udgør rammen for deres tilværelse bl.a. om de personkredse som man færdes i."

Så hvis vi ser på de to definitioner, bliver *miljø* også brugt til at beskrive en *arena*. Der lader dog samtidig til at være en forskel i vægtningen af de to begreber. Hvor *arena* beskrives som et sted hvor der foregår noget interessant eller vigtigt, bliver *miljø* beskrevet som en sammenhæng som udgør rammen for menneskers tilværelse.

Vi spurgte to af vores kolleger her på Dansk Sprognævn som begge forsker i det danske sprog, om de kendte til de to betegnelser. Ingen af dem var tidligere stødt på begreberne *sprogarena* eller *tegnsprogsarena*, men de kendte derimod begge *sprogmiljø* og *tegnsprogsmiljø*.

Begreberne brugt i Norge

Hvis vi vender blikket mod et af vores nabolande, Norge, kan vi her se at begrebet *tegnsprogsarena* bliver brugt flere steder i skriftlige udgivelser fx i den norske sproglov og i officielle rapporter som fx "Tegnspråk for livet". I sidstnævnte rapport skal det dog nævnes at *tegnsprogsmiljø* bliver brugt langt hyppigere end *tegnsprogsarena*.

Til videre overvejelser

Hvor efterlader det os så med de to begreber? Hvis der er behov for at have to forskellige begreber til at betegne noget forskelligt, må der i første omgang skabes enighed om hvad begreberne betyder, og hvordan de bruges.

Hvilken betegnelse kan man fx bruge om døveskoler? Og om døveforeninger rundt om i Danmark?

Og om tegnsprogstolkede teaterforestillinger med både dansktalende og tegnsprogstalende publikum? Bare for at nævne nogle steder og situationer hvor der tales dansk tegnsprog. Vi har ikke svaret, men ser frem til fortsat at følge sprogbrugen.

Dansk
Sprognævn

Du kan kontakte os på:

Skype:
dansktegnspg.dsn

Telefon/Whatsapp:
33 74 74 15

Mail/videomail:
dansktegnspg@dsn.dk